LJUBLJANA

Št. 2... Poštnina plačana (Conto corrente con la posta) V Trstu, v petek, 17. septembra 1926. Posamezna številka 30 stot. Letnik LI

List izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, 3 mesece L ..., pol leta L 38.—, celo leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50 več. — Posamezne številke 30 stot. — Oglasnina za 1 mm prostora v širokosti 1 kolone (72 mm): za trgovske in obrtne oglase 75 stot., za smrtnice, zahvale, poslana, vabila L 1.20, oglase denarnih zavodov L 2.— Mali oglasi: 50 stot. za besedo, najmanj L 3.

EDINOST

Uredništvo in upravništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20. Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravništvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne „Edinost". Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Smrtna kazen

Po zadnjem atentatu na g. Mussolinija je stopilo v ospredje vprašanje uvedbe smrtne kazni v Italiji. Italija je ena izmed onih redkih držav, katerih kazenski zakonik ne pozna te institucije. Pač pa je v Italiji — kakor povsod — v veljavi smrtna kazen za nekatere zločine, ki jih predvideva vojaški kazenski zakonik.

Za navadne zločine je najvišja in najtežja kazen, na katero more obsoditi sodišče zločinca, takoimenovani «ergastolo», t. j. težka dosmrtna ječa. Čl. 12. kazenskega zakonika iz l. 1889., ki je sedaj v veljavi, navaja sledeče lastnosti te kazni: «Ergastolo» je dosmrtna kazen. Obsojenec jo prestaja v posebni za take kazni določeni kaznilnici. Prvih sedem let mora biti popolnoma osamljen v ločeni celici. Ta dosmrtna ječa je nadalje združena s prisilnim delom, toda v prvih 7 letih dela «ergastolan» sam. Po prvih sedmih letih sme delati obsojenec v družbi z drugimi obsojenci, toda ne sme govoriti z njimi, temveč morajo vsi vedno molčati. Čl. 43. kazenskega zakonnika pa predpisuje, da se vsaka obsodba na tako dosmrtno ječo obznani z javnim razglasom, ki se pribije v občini, kjer je bila obsodba izrečena, v občini, kjer je bil zagrešen zločin, in končno v občini, kjer je imel obsojenec svoje zadnje bivališče. Odkar je bil raztegnjen italijanski kazenski zakonik na nove pokrajine, je bila izrečena pred sodišči naših krajev menda le ena taka obsodba, in sicer proti znanemu istrskemu roparju Kolariču.

Ta je torej najvišja kazen v Italiji. Temu pa ni bilo vedno tako. Smrtna kazen je bila v prejšnjih časih tudi v Italiji. Odpravil jo je šele sedanji kazenski zakonik, ki je bil odobren s kr. odlokom od 30. junija 1889, št. 6133. Pred ujedinjenjem Italije v enotno kraljevino, t. j. pred dobo do l. 1866-70, ko je bilo na italijanskih tleh nekoliko delnih večjih in manjših držav, so predvidevali vsi njih različni kazenski zakoniki tudi smrtno kazen. Izjemo je delala le vojvodina Toskanska.

P o ujedinjenju se je tudi vladi nove Italije narinjalo neodložljivo vprašanje izenačenja zakonov, in to še v mnogo večji meri nego v naših dneh po aneksiji Julijske Krajine in Poadižja. Položaj, v katerem se je nahajala tedaj Italija, se da primerjati s položajem nove Jugoslavije, kjer tvori vprašanje izenačenja zakonov eno najnujnejših, a obenem brez dvoma tudi eno najtežjih nalog, ki jih ima rešiti jugoslovenska država.

Naziranja glede uredbe kazenskega prava, ki bi veljalo za vso državo ter bilo eno in enotno, so bila v Italiji zelo različna, a vprašanje kazni samih je razcepilo najvidnejše pravnike tedanje Italije v dve odločno nasprotni si stranki. Eni so bili za to, da se smrtna kazen odpravi, drugi so zahtevali, da se ima ohraniti. Najznamenitejši italijanski učitelji prava in pravni filozofi kakor Mancini, Spaventa in drugi so zahtevali odpravo smrtne kazni. L. 1865. je predložil Mancini poslanski zbornici tozadevno resolucijo, ki je bila tudi sprejeta. Toda pred senatom je propadla in tako je ostalo pri starem. Mancini, Spaventa in mnogi Mazzinijanci so utemeljevali svojo teorijo, pokazujoč na dejstvo, da je ujedinjenje Italije manifestacija volje do življenja proti tlačiteljskemu absolutizmu. Tudi smrtna kazen je le dete absolutizma in njegove negacije življenja. Pristaši smrtne kazni pa so se zbirali okoli Avgusta Vera.

Ko se je l. 1866. prenesel sedež vlade iz Turina v Firenze, t. j. v Toskano, kjer je bila smrtna kazen odpravljena, je postalo vprašanje zopet pereče. Obenem pa se je vršila po vsej Italiji silna agitacija za odpravo te kazni. Sodniki, odvetniki, upravni krogi so zahtevali, naj se izvede čim prej izenačenje kazenskega prava z odpravo smrtne kazni. Vlada je skušala ugoditi obema strankama s tem, da je izdelala načrt novega kazenskega zakonika, s katerim bi se smrtna kazen sicer ne odpravila, pač pa omejila na umor kralja in starišev. Novi načrt pa je bil sprejet le v senatu (1875), medtem ko niso dovoljevale tedanje strankarsko-politične spremembe, da bi se spravil novi kazenski zakonik pod streho tudi v poslanski zbornici. Tako je ostalo zopet pri starem, smrtna kazen je ostala v veljavi v vsej državi razen v Toskani. Toda praksa naslednjih let jo je vendar odpravila, in sicer na ta način, da se je v slučajih smrtnih obsodb redno podeljevala pomilostitev. Tako stanje je trajalo do leta 1889., ko je bil končno promulgiran novi kazenski zakonik, ki ne predvideva več smrtne kazni.

Od tedaj do naših dni se je smatralo to vprašanje za končno rešeno. Še le po fašistovski revoluciji, in sicer prav v zadnjem času; se je začelo zopet o njem razpravljati. Zadnji atentat pa ga je spravil na dnevni red. V najkrajšem času se ima sklicati poslanska zbornica, da se ji predloži načrt zakona o uvedbi smrtne kazni. O vsebini tega načrta smo poročali v včerajšnji številki. Naš namen seveda ne more biti, da bi zavzemali kakršnokoli stališče glede tega vprašanja. Ako bi hoteli to, bi morali načeti vprašanje celotne socijalne etike in morale, vprašanje o svrhi kazni kot take poleg raznih drugih vprašanj, ki so v zvezi s tem problemom. In če bi se postavili pri tem na stran prizadetega posameznika, t. j. na stališče človekoljubja in usmiljenja, bi morali tudi rešiti vprašanje, kaj je bolj strašno za obsojenca: ali dosmrtna ječa s prisilnim delom in prisilnim molkom do smrti ali pa smrt sama.

Vse to pa naravno ne spada sem in naš namen more biti le ta, da informiramo našo javnost, da bo mogla razumeti vprašanje, ki ga je spravil zadnji atentat na dnevni red, ter slediti tozadevnim vestem in razpravam. Važno v to svrho je tudi poznavanje stališča, ki ga zavzema fašizem sam glede tega vprašanja. Zato podajemo v naslednjem par odstavkov iz uvodnega članka, ki ga je objavila včeraj poluradna fašistovska «Tribuna».

«Načelni ugovor proti smrtni kazni — piše «Tribuna» — je, da tudi socijalna oblast ne sme uničiti tega, kar ima na svetu vrhovno vrednost, t. j. človeškega življenja. Če bi bilo to res, bi veljal ta ugovor tudi glede dosmrtne ječe (ergastolo), ki se razteza črez vse življenje, jemlje svobodo za vse življenje ter uničuje s tem v praksi človeško življenje.

Toda moderna vest odklanja načelo, da ima življenje posameznika najvišjo vrednost. Moderna vest, ki se je osvobodila od praznoverja individualistične filozofije, smatra nasprotno, da živi posameznik v narodni skupnosti, vrednost, ki je imanentna zgodovini, in da ima minljivo življenje posameznika le vrednost sredstva.

Primera z vojno ima odločilno vrednost. Zato je pravosodni minister upravičeno vzkliknil v senatu: «Ako se smatra vojakova vrednost kot sredstvo, zakaj bi ne moglo veljati to glede zločinca?»

Močne države, t. j. države, ki imajo še čvrst čut samoohranitve, so ohranile smrtno kazen kljub vsem demokratičnim ustavam.

Pravično je — tako zaključuje poluradna «Tribuna» svoja izvajanja — da jo vzpostavijo države, ki čutijo, da postajajo močne».

Sklenitev italijansko-romunske prijateljske pogodbe

Italijanski tisk o pogodbi gen. Avarescu in Vatikan

RIM, 16. Danes opoldne je bila v palači Chigi podpisana italijansko-romunska prijateljska pogodba. Za Italijo je podpisal on. Mussolini, za Romunijo pa ministrski predsednik general Avarescu. Po ceremonijah je on. Mussolini priredil na čast generalu Avarescu slavnosten obed v vili Torlonia.

«Giornale d'Italia» piše, da tvori ta pogodba podlago za najtesnejše politično sodelovanje med Italijo in Romunijo. Italijansko-romunska prijateljska pogodba nalikuje oni pogodbi, ki jo je sklenila Italija z Jugoslavijo in s Čehoslovaško. Njena vsebina bo objavljena jutri popoldne.

Italijansko-romunska pogajanja za sklenitev prijateljske pogodbe je zasledovala Rusija s posebnim zanimanjem, kajti besarabsko vprašanje tvori sporno točko med Romunijo in Rusijo. Prva smatra to vprašanje za rešeno, druga pa pravi, da ne bo nikoli popustila od pravic, ki jih ima do Besarabije. Italija pa ni še ratificrala protokola glede aneksije Besarabije od strani Romunije, ker zastopa stališče, da ni še prišel ugodni trenutek za rešitev tega vprašanja. Radi tega naj se Romuni — tako povdarja «Giornale d'Italia» — nikakor ne vznemirjajo. Italija goji dobre odnošaje tudi z Rusijo in radi tega more mnogo koristiti romunski stvari, tudi če ne podpiše formalnih protokolov.

S prijateljsko pogodbo z Romunijo spopolnjuje Italija sistem pogodb, ki jih je sklenila z drugimi članicami Male antante, to je z Jugoslavijo in z Čehoslovaško.

«Popolo di Roma» pravi, da italijansko-romunska pogodba le formalno sankcijonira stanje stvari, ki je nastopilo že pred dolgim časom med obema državama. Danes se Italija in Romunija nahajata na poti, ki vodi k skupnim ciljem. Zato ni brez pomena dejstvo, da je gen. Avarescu pozdravil včeraj Mussolinija v Grand Hotelu na rimljanski način.

General Avarescu, ki načeluje sedanji romunski vladi, je star 63 let ter je bil rojen v neki vasi v Besarabiji. Vojaško karijero je pričel kot navaden vojak. S svojim vztrajnim učenjem se je polagoma dvignil tako visoko, da je bil povišan za oficirja ter odposlan v vojaško šolo v Turin, kjer si je popolnoma osvojil tudi italijanski jezik. Njegova žena je Italijanka in sicer Turinka. General Avarescu načeluje v Romuniji ljudski stranki, ki je nastala šele po zaključeni svetovni vojni.

Kakor znano, je sv. oče sprejel romunskega ministrskega predsednika generala Avarescu pred dvemi leti v posebni avdijenci. Agencija «Radio Nazionale» pa javlja sedaj, da bo papež tudi ob tej priliki sprejel generala Avarescu v avdijenci, ter dostavlja, da je ravno vlada generala Avarescu ustanovila leta 1920. romunsko poslaništvo pri Vatikanu ter pričela pogajanja s sveto stolico za sklenitev konkordata. Predvčerajšnjim se je povrnil v Rim romunski poslanik pri Vatikanu. V Rimu se nahaja tudi apostolski nuncij za Romunijo mons. Dolci. Zato je zelo verjetno, da se bodo te dni obnovila romunska pogajanja z Vatikanom za sklenitev konkordata.

Postopanje proti italijanskim emigrantom v Franciji

Odvzeli jim bodo italijansko državljanstvo ter zaplenili morebitno premoženje v Italiji

RIM, 16. Danes se je sestala komisija za izvajanje zakona proti italijanskim emigrantom na Francoskem. Komisiji načeluje cav. Guglielminetti. Po otvoritvi seje je gr. uff. Crispo Moncada naznanil predlog notranjega in zunanjega ministra, da se naj postopa proti naslednjim italijanskim emigrantom: Carlo Bazzi, Cesare Rossi, Massimo Rocca, Benedetto Fasiolo, Gaetano Salvemini, Alceste De Ambris, Giuseppe Donati, Giuseppe Grimaldi, Francesco Frola, Aldo Salerno, Mario Pistocchi, Ettore Cuzzani, Adelmo Pedrini, Francesco Cicotti in Ubaldo Triaca.

Vsem tem bo odvzeto italijansko državljanstvo ter zaplenjeno morebitno premoženje v Italiji, ker širijo na Francoskem strastno propagando proti italijanski državi in fašizmu.

Potrebne procedure proti tem emigrantom bo komisija zaključila v najkrajšem času.

Preiskave radi atentata na Mussolinija

Aretacije komunistov in socijalistov Preiskave v Neaplju

RIM, 16. Policija ne objavlja nikakih poročil o preiskavah, ki jih vodi radi atentata na on. Mussolinija. Neprestano išče voditelja carrarskih republikancev odvetnika Starnutija, ki je po prejemu neke šifrirane brzojavke iz Rima dan pred atentatom zbežal proti Ventimiglii, da prekorači francosko-italijansko mejo. Danes sta bila aretirana zopet dva komunistična poslanca. Včeraj in danes ponoči je policija izvršila v Neaplju več preiskav pri prevratnih elementih. Našla je pri njih veliko množino socijalističnih brošur. Več socijalistov je odvedla v zapore.

Strogo nadzorovanje mej

MILAN, 16. «Popolo d'Italia» pravi, da so se po atentatu vsi fašistovski nasprotniki v Italiji umaknili v zatišje. Treba je skrbno nadzorovati meje, da se ne bi ti nasprotniki podali v inozemstvo ter pridružili številu italijanskih emigrantov v Franciji. Nihče naj si ne domišljuje — zaključuje «Popolo d'Italia» — da je mogoče potom atentatov podminirati bazo italijanskega fašizma. Na meji je treba uvesti najstrožje nadzorstvo. Torej pozor na mejah!

Pašićeve čestitke Mussoliniju

RIM, 16. On. Mussolini je prejel od bivšega jugoslovenskega ministrskega predsednika Nikole Pašića to-le brzojavko: Prosim Vas, blagovolite sprejeti moje najiskrenejše čestitke ob priliki izjalovljenega atentata na Vašo osebo. Nikola Pašić.

Jugoslovenska kraljevska obitelj odpotovala na Francosko

Prenos kraljevske oblasti na vlado Kralj bo ostal na Francoskem do konca septembra - Uzunović se je povrnil v Beograd

LJUBLJANA, 16. (Izv.) Danes zarana je z dvornim vlakom odpotovala z Bleda kraljevska obitelj. Ob 5. zjutraj se je kraljevska obitelj z Orijent-Expresom v treh salonskih vagonih odpeljala na Francosko. Ministrski predsednik Uzunović pa je zapustil Bled ob 7.30 in je zvečer prispel v Beograd. Kralj je včeraj ministrskemu predsedniku podpisal ukaz, s katerim se kraljevska oblast za časa vladarjeve odsotnosti prenese na ministrski svet.

BEOGRAD, 16. (Izv.) Ob 23. uri je ministrski predsednik Uzunović prispel z brzovlakom v Beograd. O njegovih uspehih na Bledu se v tukajšnjih političnih krogih širijo najrazličnejše vesti. Pravijo, da se Uzunović bavi z vprašanjem izpopolnitve izpraznjenih mest ministrov pravde i ver. Širijo se pa tudi razne druge verzije glede ministrov Maksimovića in dr. Nikića. Vendar pa so to samo ugibanja, kajti sedaj je gotovo, da do oktobra ne bo prišlo v vladi do nikakih izprememb. Kralj bo namreč ostal na Francoskem do konca septembra.

Uzunovića so novinarji počakali na kolodvoru ter so ga takoj vprašali za informacije. Uzunović jim je rekel: «Vedel sem, da bo moj nepričakovan odhod na Bled vzbudil čudne komentarje, katerim sem se prav od srca smejal. Vsekakor sem pa mislil, da si bo vsakdo na jasnem zakaj sem odpotoval na Bled, kajti znano je bilo, da bo kralj odšel v inozemstvo. Na Bledu sem bil le kratek čas in zato je jasno, da nisem mogel s kraljem govoriti o tako važnih zadevah. Kralj mi je samo podpisal ukaz o prenosu kraljevske oblasti na vlado».

Ministrski predsednik je nato podal časnikarjem še nekatera pojasnila o uredbi glede novinarjev, nakar se je takoj podal na svoj dom.

Važni predlogi dr. Krajača za sanacijo gospodarske krize

BEOGRAD, 16. (Izv.) Današnji beograjski listi objavljajo ukrepe dr. Krajača, kot jih je on predložil ministrskemu svetu glede štednje, omejitve uvoza in prepovedi luksusa. Dr. Krajač predlaga med drugim, naj se vse denarne kazni izpremene v zapor, vse manjše politične in tiskovne kazni pa naj se brišejo. Najinteresantnejši predlog pa je oni, ki se nanaša na zabranitev službe v eni in isti instituciji osebam, ki so v sorodu.

Mnogo komentarjev vzbuja predlog za ukaz, s katerim se prepoveduje šminkanje državnim uradnicam, ki se tudi ne bodo smele razkošno oblačiti.

Za potne liste v inozemstvo bodo uvedene visoke pristojbine, uradnikom pa bo sploh prepovedano potovati v inozemstvo v svrho zabave ali pa v kopališča. Načrt dr. Krajača, ki je zelo obsežen, vzbuja precej komentarjev predvsem tudi zato, ker zahteva, da mora tudi dvor kupovati samo domače produkte.

Izjave Stjepana Radića

ŽENEVA, 16. (Izv.) Stjepan Radić je sprejel danes nekatere jugoslovenske novinarje, ki so ga vprašali za njegovo mneje o trenutnem položaju v domači politiki. Radić je odgovoril, da je pravkar dobil informacije iz Zagreba in iz Beograda ter da je povsem zadovoljen. Novinarji so ga tudi vprašali ali je kaj resnice na govoricah, da bo on prevzel ministrstvo za socijalno politiko. Radić je odgovoril: «To je zelo važen portfelj. Po mojem mnenju pa zahtevajo narodni interesi, da se posveča največ pažnje prosvetnemu ministrstvu. Toda vse te stvari bomo rešili šele tedaj ko se povrnemo v Beograd». Po teh izjavah sodijo nekateri, da se Radić namerava spet povrniti v vlado.

Nikola Pašić v Cavtatu

DUBROVNIK, 16. (Izv.) Nikola Pašić se od sinoči nahaja v Cavtatu. Nastanil se je pri svojem zetu Rakiću. Danes je prispelo v Cavtat mnogo radovednežev iz bližnje in daljnje okolice, da bi videli Pašića. Predpoldne je v Cavtat prispel skupščinski predsednik Trifković. Pašić do sedaj še ne sprejema nikogar, razun najožjih svojih prijateljev. V tamkajšnjih hotelih je rezerviranih več sob za radikalske prvake in ministre, ki bodo te dni prispeli v Cavtat, da se posvetujejo s Pašićem.

Nadzorovanje državnih podjetij v Jugoslaviji

BEOGRAD, 16. (Izv.) Tekom dopoldneva je danes zasedal anketni odbor, ki je zaslišal dr. Kumanudija v zadevi dobav tvornice v Adamovu.

Člani finančnega odbora so danes začeli inšpekcijo državnih podjetij. Obiskali so državno sladkorno tovarno na Suhorici pri Beogradu in ugotovili, da je znašal samo v letih 1924., 1925. deficit 31 milijonov dinarjev. Člani finančnega odbora so se zanimali za vse podrobnosti in ugotovili predvsem, da je nameščenih v tovarni preveč uradnikov. Izvršila se bo radi tega redukcija uradništva.

Afera «Lotusa»

CARIGRAD, 16. Carigrajsko sodišče je obsodilo poročnika Desmonsa, poveljnika ladje «Lotus», na 80 dni zapora. stvenih revijah je ruska vlada

Ruski parnik zadel ob mino.

PARIZ, 16. «Journalu» poročajo iz Londona: Pri Batumu v Črnem morju se je potopil ruski parnik «Sergnjev». Zadel je ob mino, ki je bila gotovo položena v tiste vode tekom svetovne vojne.

50 oseb je utonilo.

Spremembe v grški vladi

ATENE, 16. Prosvetni minister Papas je iz zdravstvenih razlogov podal ostavko. Na njegovo mesto je bil imenovan bivši glavni tajnik pravosodnega ministrstva Didachos. Bivši finančni minister Prokas je bil imenovan za ministra za narodno gospodarstvo. Nova ministra sta danes položila prisego.

Zasedanje Družbe narodov

Razdelitev nestalnih mest v Svetu

ŽENEVA, 16. Danes predpoldne ob 10.30 se je sestala skupščina Družbe narodov, da določi komu naj pripadajo nestalna mesta v Svetu Družbe narodov.

Po že prej določeni proceduri so se imele vršiti tajne zaporedne volitve po sledečem redu: 1) volitev novih članov Sveta; 2) določitev treh izmed devetih držav, katerih mandat bo trajal tri leta; 3) določitev treh držav, izmed 6 ostalih, katerih mandat bo trajal dve leti. Če bi kaka država kandidirala za zopetno izvolitev, se bo vršilo še četrto glasovanje.

Pri prvem glasovanju sta preštevala glasove italijanski delegat sen. Scialoja in en japonski delegat. Za veljavnost izvolitve je bilo treba doseči vsaj 25 glasov, kajti 49 delegatov je glasovalo. Predsednik je razglasil naslednji izid glasovanja: nestalna mesta v Svetu Družbe narodov so bila dodeljena Kolumbiji (46 glasov), Poljski (45), republiki Čile (43), S. Salvadorju (42), Belgiji (41), Romunski (41), Nizozemski (37) in Kitajski (29). Ker je bilo izvoljenih samo 8 članov (Čehoslovaška je dobila samo 23 glasov), se je vršilo ponovno glasovanje za izvolitev 9. člana. Izvoljena je bila Čehoslovaška.

Skupščina je nato prešla na 2. točko dnevnega reda. 3-letni mandat je bil dodeljen sledečim državam: Poljski (44 glasov), Čileju (41) in Romunski (30). Pri tretjem glasovanju so bile določene za 2-letni mandat naslednje države: Kolumbija (47), Holandska (47), in Kitajska (34). Enoletne članice Sveta so torej: S. Salvador, Belgija in Čehoslovaška.

Poljska je prosila za glasovanje o zopetni izvolitvi. Njena prošnja je bila sprejeta s 36 glasovi, dočim je 8 držav glasovalo proti. Predsednik je naznanil izid glasovanja in sporočil, da ima Poljska po preteku 3-letnega mandata pravico do zopetne izvolitve.

Po končanem glasovanju se je predsednik zahvalil skrutinatorjem ter je naznanil, da se bo prihodnja seja skupščine Družbe narodov vršila prihodnjo soboto.

Danes popoldne se bo sestal k prvi seji novi Svet Družbe.

140 dni stavke na Angleškem

Nepopustljivost delodajalcev - Vlada bo odločno nastopila za rešitev spora? - 350 milijonov funtov šterlingov škode

LONDON, 16. Sinoči se je povrnil v London ministrski predsednik Baldwin, ki se je zadnje čase mudil v Aixles-Bains. Z njegovim povratkom se spet pričenja živahno politično delovanje.

Angleška vlada stoji pred važnimi zunanje- in notranjepolitičnimi problemi, ki jih je treba rešiti: Dogodki na Kitajskem, vsebritanska konferenca, ki se bo vršila v oktobru, in premogovna kriza, to so vprašanja, s katerimi se bo morala baviti sedaj londonska vlada.

Jutri bo že 140 dni odkar traja rudarska stavka. Danes se bo ministrski svet sestal k seji in bo podrobno proučil vprašanje rudarske krize. Vlada si na vso moč prizadeva, da bi našla podlago za rešitev spora med rudarji in lastniki rudnikov.

Pretekli teden, ko je vlada pripravljala pogajanja med obema strankama, ki se nahajata v sporu, so rudarji izjavili, da so pripravljeni popustiti v vprašanju mezd in delovnega urnika. Ministru Churchillu se je že zdelo, da bo kmalu prišlo do sporazuma, a njegovo upanje se ni izpolnilo, kajti zastopniki rudniških lastnikov so izjavili, da niso pripravljeni skleniti sporazuma, ki naj bi veljal za vso državo. Zahtevali so, naj bi se stvar uredila po okrožjih. Churchill je storil vse, da bi delodajalce pregovoril, pa ni imel sreče.

Ti dogodki, so se odigrali v preteklem tednu; javnost se ni mnogo brigala zanje, kajti druge zadeve so priklenile njeno zanimanje: zasedanje Družbe narodov in zadnji žalostni dogodki na Kitajskem.

Sedaj pa so listi spet pričeli posvečati mnogo pažnje rudarskemu sporu, ki ga skoro noče biti konec. Nekateri listi pravijo, da je položaj že skrajno resen in da mora vlada z vso odločnostjo poseči vmes.

Stavka je do sedaj povzročila angleškemu narodu že ogromno škodo, ki jo banke cenijo na kakih 350 milijonov funtov šterlingov.

Izpremembe v angleški diplomatski službi

PEKING, 16. Angleški poslanik v Pekingu Macleay je zapustil svoje mesto. Nadomestil ga bo Ramson.

Naročajte in širite „EDINOST"

DNEVNE VESTI

Predpisi o kolesnih obročih in kolarski obrti

Uradni list «Gazzetta Ufficiale» od 3. t. m. je objavil kr. odlok-zakon od 13. avgusta 1926, št. 1379. Nekatere določbe tega odloka so važne za naše kmetovalce in nekatere obrtnike. Da bodo opozorjeni in da ne zapadejo globam, podajemo v naslednjem vsebino novih določb.

V čl. 1. je rečeno, da bodo kmetijski vozovi prosti od obvez, ki jih nalaga zakon od 4. avgusta 1924, št. 1438, še do konca l. 1927. S posebnim zakonom iz l. 1923. so bili namreč izdani razni predpisi glede širokosti kolesnih obročev. Zakon od 4. avgusta pa je oprostil od teh določb vse kmetijske vozove, ki služijo samo za prevoz kmetijskih pridelkov. Ne smejo pa tehtati taki oproščeni vozovi s tovorom vred več ko 20 kvintalov, če so na dve kolesi, in ne več ko 30 kvintalov, če so na štiri kolesa.

Za kmetijske vozove veljajo oni vozovi, ki služijo samo za prevoz kmetijskih potreb in se rabijo navadno le za promet s poljem.

Že po zakonu iz l. 1923 morajo lastniki imeti na vozovih tablice z označbo imena, priimka in občine. Pri poljskih vozovih, ki se rabijo samo na kmetiji, mora biti napisano na tablici tudi «carro agricolo», kar pomeni poljski ali kmetijski voz.

Taki vozovi se ne smejo rabiti po javnih cestah za drugo nego za kmetijski promet. Ako se najdejo n. pr. v rabi za vozniške svrhe, ki nimajo nič opraviti s kmetijstvom, se lastniku odvzame voz in se pozove, da napravi take obroče na kolesih, kakor so predpisani. Ako se noče pokoriti, se voz postavi pod sekvester in lastnik mora priložiti na občini 300 lir, katere pa se mu vrnejo, ko izvrši predpisane poprave, seveda razen stroškov za sekvester in pa svote za globo, ki znaša v vsakem slučaju najmanj 25 lir, a lahko tudi 300 lir.

Predpisana širina kolesnih obročov pri vozovih, ki jih vleče živina, je sledeča:

a) Za vozove na dve kolesi:

mm.	40	(najmanj)	pri kosm.	težini	6—10	q
„	50	„	„ „	„	10—15	„
„	60	„	„ „	„	15—20	„
„	100	„	„ „	„	30—40	„
„	120	„	„ „	„	40—50	„

b) za vozove na štiri kolesa:

mm.	40	(najmanj)	pri kosm.	težini	10—15	q
„	60	„	„ „	„	15—30	„
„	80	„	„ „	„	30—50	„
„	100	„	„ „	„	50—80	„

Da povzamemo: vsi vozovi morajo imeti kovinasto tablico z imenom lastnika in občine; poljski ali kmetijski vozovi morajo imeti napisano na tablici še «carro agricolo», se smejo rabiti samo za kmetijska dela in ne smejo biti težji (voz in tovor) nad 20 kvintalov, če so na dve kolesi, a ne nad 30 kvintalov, če so na štiri kolesa.

Vsi vozniški (furmanski) vozovi morajo imeti kolesne obroče s širino, kakor je zgoraj označena, ako niso že pred koncem l. 1924 prosili za dovoljenje in ga dobili, da smejo rabiti stare obroče do konca letošnjega leta.

* * *

Čl. 2. goriomenjenega odloka-zakona od 13. avgusta 1926. predpisuje, da bo metrični urad pregledal do konca letošnjega leta težino praznih vozov. V potrdilo tega pregleda pritisne urad na predpisano tablico poseben znak. Za to delo bo moral plačati lastnik 1 liro. Kdor ne da pregledati voza, bo kaznovan z globo. Ravno tako bodo kaznovani tisti, ki naložijo na voz več, nego bo označeno na tablici.

Čl. 3. vsebuje važne določbe za kolarje Nihče ne sme izvrševati kolarske obrti ne prodajati vozov za vprego brez dovoljenja prefekta. **Tisti, ki že izvršujejo to obrt, morajo prositi tako dovoljenje najkasneje v dveh mesecih po objavi tega odloka, torej najkasneje do 3. novembra. 1926.**

Pri novih vozovih se morajo napraviti kolesni obroči v predpisani širini. Istotako pri tistih vozovih, ki se jim popravijo kolesa. Obroči se merijo na ploskato, t. j. preden se zarobijo.

Tisti kolarji, oziroma prodajalci vozov, ki prestopijo te določbe, bodo naznanjeni sodišču ter kaznovani z globo od 50 do 300 lir ter z zaporom. V slučaju ponovitve prestopka je najmanjša globa 200 lir in dovoljenje se odvzame za dobo najmanj 6 mesecev. Pri ponovni prekršitvi mora nadalje prefekt takoj po naznanjenem prestopku ustaviti izvrševanje obrti in prodaje. Lahko pa stori to tudi pri tistih, ki prej še niso bili kaznovani. Končno odvzame lahko prefekt vedno, tudi po eni sami obsodbi, obrtno dovoljenje, seslišavši mnenje urada civilnega genija.

Proti ukrepom prefekta je dovoljen priziv na ministrstvo za javna dela, kateri se mora vložiti v 15 dnevih od vročitve ukrepa. Vložitev priziva ne daje pravice, da bi ostala obrt odprta do odločitve.

Čl. 9. vsebuje predpise za avtomobile. Vsi kamjoni in priprežni vozovi morajo imeti obroče iz gume ali iz kake druge prožne snovi.

Ta predpis ne velja za cestne valjarje, poljske stroje in za lokomobile in podobne stroje kr. armade.

Avtomobili, ki niso še v redu s tem predpisom, morajo biti spravljeni v sklad z njim najkasneje do 31. decembra 1926.

Vsi ti predpisi so stopili v veljavo že 3. t. m.

Za državne upokojence

Upokojenci, ki dobivajo pokojnino od države ali verskega sklada, morajo vložiti posebno prošnjo, ako hočejo doseči poviške, ki jih določa kr. odlok od 13. avgusta 1923. To ne velja za tiste, ki uživajo privilegirane vojne pokojnine. Prošnje se pošiljajo finančni intendanci.

Glede upokojencev, ki prebivajo na ozemlju tržaške pokrajine, je objavil včerajšnji «Osservatore Triestino» sledeča navodila:

Upokojenci, ki dobivajo pokojnino na podlagi italijanskih zakonov, napravijo prošnjo na posebnih vzorcih, ki se dobijo v Trstu pri finančni intendanci (zakladni odsek) v Trstu, pri Banca d'Italia v Tržiču ali pri onih poštnih uradih, kjer prizadeti upokojenci prejemajo pokojnino. Isti uradi sprejemajo tudi prošnje, da jih pošljejo zakladnemu odseku v Trst, kateri jih od svoje strani pošlje računskemu dvoru. Prošnja naj se naslovi na računski dvor. Le prvi del vzorca se ima izpolniti. Vsak prosilec naj priloži tudi kolek za 3 lire.

Upokojenci po zakonih bivše vlade morajo pisati prošnjo na kolkovanem papirju za 2 liri. Tudi te prošnje pobirajo gori omenjeni uradi.

Finančna intendanca nujno priporoča, naj prizadeti pišejo prošnje razločno in čitljivo. Prošnje upokojencev po prejšnjih zakonih morajo vsebovati označbo: a) številke pokojninske knjižice, 2) priimka, imena in očetovega imena in priimka, 3) kakšna je pokojnina, 4) označbo činovnega razreda in 5) natančnega prosilčevega naslova.

Za pokojnine železničarjev na podlagi zakonov kraljevine so že bila izdana navodila.

PRIHOD POSLANCA TURATI-JA

Včeraj predpoldne je prispel iz Rima glavni tajnik fašistovske stranke posl. Turati Augusto. Takoj po svojem prihodu je imel daljša posvetovanja s prefektom in fašistovskim komisarjem posl. Ricci-jem.

TRŽAŠKA KMETIJSK. DRUŽBA V TRSTU ima danes ob 7. uri zvečer točno odborovo sejo.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG.

16. 9. 1926.

Danes se je trg dozdevno dvignil. Bilo je namreč precej več povpraševalcev in nekaj več blaga. Vendar je življenje, ki so ga dali kupci, precej vplivalo na cene, ki so mestoma znatno narastle. Toda resničen položaj trga je zdaj par dni vedno isti. Ako se na eni strani trg dvigne, ga pohabi položaj na drugi.

Zelenjadni trg je bil danes neprimerno boljši od istega zadnjih dni — medtem ko se sadni del — dobesedno oddihuje od vrvenja v zadnjih dneh prejšnjega tedna. Ne glede na tržno stanje gredo svojo pot češplje.

Krompirja malo.

Trgovanje živahno.

Današnje cene:

Zelenjava: Radič 80—300; pesa rudeča 40 do 60; pesa bela 35—50: buče 80—120; malancane 120—240; kumare —.—; korenje —.—; zelje belo 80—130; zelje rumeno (vrzote) 70—100; fižol v stročju zelen velik 80 do 240; fižol v stročju zelen mali 180—240; fižol v stročju za luščenje lisast in svetlorumen 200—240; fižol nov 240—300; krompir 50—55; šelen 100—140; čebula 45—70; česen 200—250. —

Sadje: Češplje 30—90; breskve 100—540; hruške 100—480; jabolka 50—180: grozdje 180—300; fige 40—60; ind. fige 40—80; limone 14—30 lir za zaboj. —

Iz tržaškega življenja

Samomor mladeniča.

Včeraj popoldne ob 13.30 je stopil v gostilno D. K. D. pri Sv. Jakobu dostojno oblečen mladenič, sedel k mizi v kotu ter si naročil kozarec vina. Minulo je komaj par minut, odkar so mu postregli z zahtevano pijačo, ko je gostilničarjeva hčerka, ki je bila tedaj sama v gostilni, zapazila, kako se je mladenič nenadoma zleknil na stolici in začel krčevito teptati z nogami. Ko se je deklica radovedno približala k mladeniču, ji je udaril v nos oster duh po karbolni kislini; uzrla je mladeničev prepadli obraz, videla na mizi poleg kozarca majhno steklenico in na mah je uganila, kaj se je zgodilo. Na njene prestrašene klice sta prihitela gostilničar in njegova žena, ki sta naglo dala mladeniču piti mleka. Medtem je nekdo hitel telefonirat za pomoč na rešilno postajo. Kmalu potem je zdravnik dospel na lice mesta, a bilo je že prepozno; nesrečni mladenič, ki je izpil z vinom vred kakih 150 gramov čiste karbolne kisline, se je že boril s smrtjo. Bil je nemudoma prepeljan v mestno bolnišnico, kjer je ob 14.10 izdihnil.

Samomorilec je bil spoznan za 22-letnega trgovskega potnika Egidija Schreiber, stanujočega v ulici Tor S. Lorenzo št. 1. Pri njem so našli listnico z zneskom 150 lir in raznimi osebnimi listinami, a nikakega pisanja, ki bi pojasnilo vzroke njegovega obupnga koraka. Domnevajo, da je nesrečni mladenič šel v smrt radi nesrečne ljubezni.

Žrtev avtomobila.

Včeraj popoldne ob 14.45 se je dogodila na trgu Borsa huda nesreča, katere je bila žrtev 36-letna zasebnica Marjeta Schmidt, stanujoča v lastni vili v ulici Revere št. 6. Ko je Schmidtova, ki je bila v družbi neke svoje prijateljice, šla čez trg, jo je pred hišo št. 9 podrl neki javni avto, ki ga je vodil 30-letni šofer Dominik Garavini, stanujoč v ulici Udine št. 2. Ker šofer ni mogel tako naglo ustaviti, je Schmidtova prišla pod kolesa in pri tem zadobila hude poškodbe; zlomila si je desno roko v zapestju in najbrž tudi koljčne kosti. Šofer je s pomočjo navzočnih posadil nesrečno gospo v avto in jo prepeljal v mestno bolnišnico, kjer so jo sprejeli v kirurgični oddelek. Zdraviti se bo morala, ako ne nastopijo kake komplikacije, najmanj tri tedne.

Šofer je bil zaslišan na policijskem komisarijatu v ul. Sanità, nato so ga izpustili.

Nogo si je zlomil.

6-letni Bruno Fragiacomo iz Pirana se je včeraj opoldne igral na očetovi jadrnici, zasidrani v piranskem pristanišču; razposajeno je skakal po krovu v bližini odprtine, ki vodi v podpaluđje. Rogovilil je okoli nje toliko časa, dokler ni končno padel v podpalubje. Pri tem si je zlomil desno nogo v stegnu. Ubogi dečko je dobil prvo pomoč od zdravnika v Piranu, sinoči pa je bil prepeljan v mestno bolnišnico.

Nezgode starega kmeta.

60-letni kmet Josip Umer, doma iz Sv. Štefana pri Kopru, je peljal predsinočnjim voz opek proti domači vasi. Medpotoma, ko je vozil po strmi cesti se je nenadoma strlo zadnje kolo; radi tega se je voz nagnil in pri tem tako močno dregnil Umer-ja, ki je stopal zraven, da je mož padel s ceste v globok jarek. Pri padcu si je Umer zlomil levo nogo. Siromak je bil prepeljan v Koper, kjer je dobil prvo pomoč. Včeraj zjutraj pa je bil prepeljan v tukajšnjo bolnišnico.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

POGOZDEVANJE GORIŠKEGA KRASA.

Iz prijetega poročila kraške pogozdevalne komisije s sedežem v Gorici o njenem delovanju v dvoletju 1924—1926 posnemamo sledeče podatke:

Od šest tisočev hektarjev kraškega sveta, ki se ima pogozditi v smislu deželne postave o pogozdevanju Krasa se ima pogozditi še okoli tisoč hektarjev. Ker razvidimo iz poročila, da se je vsako leto pogozdilo na novo okoli 100 hektarjev bi bilo pogozdevanje Krasa dokončano tekom desetih let.

Zasadilo se je v dvoletju 1924—1926 okoli poldrugi milijon mladih drevesc ter 5 kg semena. Stalo je pa to 120 tisoč lir. Ker je v teh zadnjih preteklih letih precej deževalo, se je od vsajenih drevesc sprejelo kar 85%. Slabo se je pa obnesel poizkus s setvijo semena, ker so ga povečini požrle miši in podgane.

Tekom svojega štiridesetletnega obstoja od leta 1885 naprej je pogozdevalna kraška komisija za goriški del Krasa porabila 61 milijonov drevesc, kar jo je stalo nad pol milijone lir. Obrambenih zidov iz suhega kamenja je postavila okoli 50 kilometrov dolžine. Med navedene stroške niso vštete robote, katere so prej izvrševali posestniki pogozdenih zemljišč.

Nadaljevalo se je tudi v preteklem dvoletju z obnovitvijo po vojni uničenih gozdov. V ta namen se je posadilo 500 tisoč drevesc ter se je potrosilo zato 60 tisoč lir.

Celotno se je v povojnih letih posadilo na račun vojne odškodnine tri milijone 400 tisoč drevesc, za kar se je potrošilo pol milijona lir. Posadilo se je na račun odškodnine tudi precej domačih kostanjev, ki so se vsi prejeli.

Prva leta po vojni so bili vsi borovi mladi gozdiči po celi goriški deželi kar beli, goseničnih gnezdec. Ostre odredbe izdane po gozdnih uradih, pravočasno uničevanje gnezd v zgodni pomladi ter kazni zabičane onim posestnikom, ki bi tega ne storili, so povzročile, da je ta gozdna nevarnost skoraj izginila. Še tu pa tam se redko vidi kako gosenično gnezdo na kakem boru.

Precej mladih drevesc so uničili majski hrošči in sicer so njihove ličinke izgrizle korenine mlademu gozdu zlasti v okolici Gojač v Vipavski dolini.

Na obrankih Krasa je pa zajčja zalega napravila precejšnjo škodo ker je je ogrizla listje mladega drevja.

7 požarov je požgalo 84 hektarjev zasejanega gozda ter napravilo okoli 130 tisoč lir škode. Posebno huda sta bila požar nad Črničami in Mirnom. Požar nad Mirnom je uničil lansko leto kar 32 hektarjev gozda, ki je bil zopet na novo s težavo zasajen šele po vojni.

Sadike potrebne za pogozditev so se dobile iz drevesnic v Gorici, Komnu in pa Nanosa. Imajo sedaj drevesnice na razpolago okoli 2 milijona drevesc, največ seveda bora.

Kot večina drugih uradov v Gorici tako mora tudi ta izginiti. Izginila je goriška deželna samostojnost, izginja sedaj tudi pogozdevalna kraška komisija, katero je pred 41 leti ustvarila goriška dežela. Navedeno 36. poročilo je zadnje poročilo kraške komisije. Po njeni razpustitvi se bo pečal s pogozditvijo Krasa konsorcij za pogozditev vzhodne Furlanije s sedežem v Vidmu. S kakim uspehom, vztrajnostjo in pridnostjo bo nadaljeval ta konsorcij delo svoje predhodnice, nam bo pokazala bodočnost.

Novi cestni predpisi

Novi cestni predpisi zaukazujejo med drugim, da imej vsak voz svojo svetiljko. Povsod se strogo pazi na to, da se ti predpisi tudi izpolnjujejo. Kdorkoli se ne ravna po teh predpisih, ki jih je naš list pred časom priobčil, se oglobi, kdor bi se pa branil plačati globo, ta se naznani državnemu pravdništvu. To se je dogodilo voznikoma Mihaelu Spacapanu iz Šempasa in Loveršiču Andreju iz Grgarja, vozečima hlode iz Kanala proti mestu. Ne hodite na pot brez predpisanih tablic, svetiljk in zavore!

Trgovska šola v Gorici

Glede začetka ne vemo še nič gotovega. V kolikor smo se mogli izvestiti, bodo pričeli izpiti z dvanajstim dnem meseca oktobra, pouk pa kakor navadno v novembru. Podrobnosti se bodo sporočile, kakor hitro bomo zvedeli zanje. —

Mandolinistični koncert v Gorici.

V soboto dne 18. t. m. ob 8.30 se vrši prvi koncert mandolinističnega krožka. Ta prvi nastop pokaže plod dolgega in neumornega dela nesebične mladine. Ker so cene nizke, je upati, da bo udeležba zelo številna. Mnogo prostorov je že razprodanih. Kdor misli priti, naj bo točen, da dobi prostor.

Izpred tribunala goriškega

Devetnajstletni Sies Ivan in Tavasani Marija oba iz Krmina, obtožena, da sta hranila prevratne razglase, ki so jih dobili pri obeh karabinirjih o priliki neke hišne preiskave, sta bila oproščena radi pomanjkanja dokazov. — Šest in dvajsetletni Zajec Konrad iz Idrije se je moral zagovarjati radi tatvine nekega hloda, vrednega 15 L in lastnine Savrina Aleksandra. Na tem hlodu je imel namreč Zajec naslonjeno glavo, ko so ga karabinirji dobili spečega v prosti naravi. Tudi Zajec se je oprostil radi pomanjkanja dokazov. — Birsa Elizabeta iz Gorice je naznanila Bonetti-ja Ivana, ki ga je imela na hrani in stanovanju, da se je poslovil, ne da bi bil poravnal svojega dolga v znesku L 150 in da si je vzel kot spomin na gospodinjo s sabo še par čevljev in eno srajco. Pri razpravi se je ugotovilo, da čin, ki ga je napravil Bonetti, ni bila sleparija, glede čevljev in srajce so pa manjkali dokazi. Tudi Bonetti je bil oproščen. — Planis Antoniji se je očitalo, da je v ljubezenskem objemu izmaknila iz notranjega žepa pri jopiču svojemu enournemu prijatelju Bolzaniju Štefani listnico s 25 L. Tatvina se ji je dokazala in obsodila se je na štiri mesece in dvajset dni ječe.

Z odra je padel

V kratkem času se zaznamuje pri popravljalnih delih na stolni cerkvi že tretja nesreča. Ni dolgo od tega, ko je padel z visokega odra ob zvoniku delavec, ki se je pa na srečo ulovil na spodnje ogrodje in se tako rešil gotove smrti. Pred štirinajstimi dnevi je padel pravkar na delo sprejetemu delavcu kotel na glavo, kar je povzročilo njegovo smrt, sedaj se je pa porušilo ogrodje, na katerem je stal tesar Ignacij Belinger iz Pevme, in revež je padel šest metrov globoko. Tovariši so priskočili na pomoč, poklicali so Zeleni križ, ki ga je odpeljal v občinsko bolnišnico. Obveščena oblast je začela takoj preiskovati, koga zadene odgovornost, da se je porušil oder.

SOLKAN

Še o samomoru

Včeraj sem poročal, da se je neznana gospa zastrupila na Sv. Gori in sicer v samostanski sobi, ki si jo je bila najela, da se odpočije od napora hoje. O samomorilki se ni vedelo drugega, kakor da je Tržačanka. Danes lahko poročam, da se je že ugotovila njena istovetnost. Je to Alojzija Osvaldella por. Pitacco, osem in petdesetletna branjevka, ki prodaja na svoji stojnici na trgu Goldoni in stanuje v Zgornji Čarboli. Njeni svojci, ki so prišli iz Trsta na Sv. Goro, ko so prebrali vest v listih o samomoru neznanke, so spoznali v samomorilki svojo sorodnico, in ukrenili, da se prepelje njeno truplo v Trst. Glede vzrokov so se izjavili, da je bila pokojnica hudo nevrastenična in da je v tej živčni bolezni iskati vzroka samomoru.

ANHOVO.

Brez pošte.

Mi, ki živimo tu ob stari meji Judrija, smo večkrat popolnoma brez vsake pošte. Zadnje povodnji so nam odnesle vse brvi, ki smo jih bili sami na lastne stroške in z lastnim trudom postavili. Ker mostov sploh nimamo in ker je za nas pošta onkraj Judrija v Podreski, ne moremo ne mi po pošto čez vodo niti se nam ne morejo dostaviti pisma in časniki večkrat tudi celih deset dni. Kaj se pravi biti v teh časih tako dolgo brez vsakega lista, si lahko vsak predstavlja.

BORZNA POROČILA.

Trst, 16. septembra 1926.

Amsterdam 1090, Belgija 75, Francija 78, London 132.25, New York 27.20, Španija 410, Švica 530, Atene 31, Berlin 635, Bukarešt 13, Praga 81, Ogrska 0.0375, Dunaj 385, Zagreb 48.60.

Uradna cena zlata (15. IX. 535.19.

Vojnoodškodninske obveznice 67.35.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. (1359

KOVAŠKI vajenec se sprejme takoj. Dogovori ustmeno. Anton Jurca, Hrušica 99 Podgrad (Castelnuovo d'Istria). 1420

KOVAŠKEGA pomočnika, prvo moč sprejme Anton Milavec, Prestranek. 1431

URARSKI pomočnik se sprejme takoj. Dobi hrano, stanovanje in plačo po sposobnosti. Kebeg Franc, urar, Idrija 65. 1438

DEKLE, pošteno in pridno za vsa dela, dobi službo takoj. Campo S. Giacomo 9. 1443

ŽENSKA, 28 do 30 letna, se išče za vsa gostilniška dela. Zglasiti se v «Obrtnijskem društvu» v Barkovljah. 1439

STENOGRAF (ali stenografinja), s solidno splošno izobrazbo, izurjen in siguren v slovenski stenografiji, vešč strojepisja, se išče za par ur službe. Zaslužek stalen. Naslov se dobi pri uredništvu «Edinosti».

LOVCEM vljudno naznanjam, da imam v zalogi vse lovske potrebščine in se toplo priporočam. Ivan Bizjak, urar v Postojni. 135[illegible]

GLYKOL je pravi dobrotnik vseh onih ki trpijo na živčni oslabelosti, glavobolu, pomanjkanju slasti. Glykol je splošen in energičen obnovitelj. Prodaja se v lekarni Castellanovich, Trst Via Giuliani 42. 1367

ELIZIR CHINA. Jako okusen. Vzbuja tečnost in je najboljše zdravilo proti želodčnim šibkostim in za rekonvalescenco. Steklenica L 6.—. Dobiva se samo v lekarni Castellanovich, Via Giuliani 42. 1368

MLADENIČ, 25 leten, trgovec, s 40.000 lir kapitala, želi znanja z gospodično lepe zunanjosti, enake starosti, poštenih starišev, z nekaj premoženja, v svrho takojšnje poroke. Ponudbe pod «Takojšnja poroka» na upravništvo. 1442

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. Telefon 33-19. 1366

BRILJANTE

bisere, zlato, srebro, platin, staro zobovje kupujem po najvišjih cenah. Dajem brezplačne predujme za dvig zastavnih predmetov pri mestni zastavljalnici.

R. PIACENTINI, Corso V. Em. III št. 45/III, od 8 do 12½ in od 14 do 19. 964

KRONE

Briljante, platin, 20-kronske zlate komade **zlato** plačuje po višjih cenah nego vsak drugi

Albert Povh urarna

Trst, Via Mazzini 46 943

KRONE

plačuje vedno par cent. več kot drugi

ALOJZIJ POVH, Piazza Garibaldi 2

942 **prvo nadstropje**

Pazite na naslov! Pazite na naslov

Brezplačno zdravi

zdravnik dr. Rudolf Zaletel

na domu v Bistrici (Kozlek)

vse revne bistriškega okraja vsako sredo in soboto dopoldne od 7. do 9. ure, a siromake postojnskega okraja vsak torek in petek popoldne od 2. do 4. ure v privatni kliniki g. dr. Cicero v Postojni. (955)

KRONE

Vsi, ki imate zakladne liste avstro-ogrskih Kron, stavljene v zameno po santgermanski pogodbi 22. marca 1922, ste naprošeni, da se zglasite čim prej pri **R. Piacentini-ju, Corso Vitt. Em. III, 45 - I.,** od 8 do 12½ in od 14. do 19. 963

Gorica, Via Seminario št. 8.

Predno prodate

KRONE, GOLDINARJE ZLATO in SREBRO

obiščite zlatarno

STERMIN v TRSTU, Via Mazzini št. 43

kjer dobite najvišje cene. — Kupujem listke mestne zastavljalnice. 957

PODLISTEK

JULES VERNE: (116)

Skrivnostni otok

Zločinci so se glasno razgovarjali, se bahali s svojimi junaškimi čini in črez mero pili. V nadaljnih pogovorih je Ayrton zvedel še sledeče:

Posadka Speedy-ja je sestajala iz samih angleških jetnikov, ki so ušli iz Norfolka.

Pod 29° 2' južne širine in 165° 42' vzhodne dolžine leži na vzhodu Avstralije majhen otok z obsegom šestih milj, na katerem se dviga 1100 čevljev nad morskim površjem hrib Mont Pitt. To je otok Norfolk, na katerem stoji hiša, kamor prepeljejo nepoboljšljive angleške kaznjence. Tam živi pod strogo disciplino kakih petsto takih hudobnežev. Straži jih petsto vojakov in stopetdeset uradnikov, ki jim načeluje guverner. Najstrožje kazni grose zločincem za najmanjši prestopek. Težko si je predstavljati slabšo družbo zločincev od te. Včasih — dasi prav redkokdaj — se posreči nekaterim uiti paznim stražam in se polastiti katerekoli ladje ter zbežati z njo v polinezijska otočja.

Tako so napravili tudi Bob Harvey in njegovi sokrivci. Bob Harvey je naskočil ladjo, ko je bila zasidrana pred Norfolkom; posadko so posekali in že leto dni je kržarila ta ladja, ki je postala last morskih razbojnikov po Tihem oceanu pod poveljstvom Boba Harveya, ki je bil nekoč kapitan neke vzhodnoindijske ladje, zdaj pa je postal morski razbojnik, ki je dobro poznal Ayrtona.

Večjidel zločincev je bil na krovu zadnjega dela ladje, nekateri so se razgovarjali precej glasno.

Iz pogovora, ki so ga neprestano pretrgovali kriki in klici, je Ayrton zvedel, da je samo slučaj zanesel Speedy k otoku Lincolnu. Bob Harvey ni še nikoli nanj stopil; ker pa je naletel na še nepoznano zemljo, je hotel obiskati otok, ki ni bil zaznamovan na nobenem zemljevidu, in ga izbrati za skrivališče ladje. Tako se je Cirova slutnja potrdila.

Črna zastava na vrhu jarbola in topovski strel, s katerim se navadno javljajo vojne ladje, sta bili dve otročji neumnosti morskih roparjev. Nikakor nista imela pomena signalov in do sedaj ni obstojala nikaka zveza med otokom Lincolnom in ubeženci iz Norfolka.

Naseljencem je torej grozila resna nevarnost. Otok s svojimi bogatimi vodami malimi pristanišči in z razvitimi pomožnimi sredstvi in skritimi votlinami granitne hiše, je bil za zločince kakor nalašč ustvarjen. V njihovih rokah bi postal otok krasno skrivališče in baš njegova nepoznanost jim je jamčila za dolgo dobo popolno varnost pred kaznijo. Bilo je jasno, da ne bi roparji pustili pri življenju naseljencev, če bi jih našli. Prva skrb Boba Harveya in njegovih tovarišev bi bila jih posekati brez milosti. Cir Smith in njegovi se niso mogli rešiti niti z begom in se skrit v notranjosti otoka, ker so se nameravali zločinci tu ustaviti. In tudi če bi Speedy odpotoval na rop, bi pustil nekaj mož stalne posadke na otoku. Hočeš nočeš so se morali odločiti na boj do uničenja zadnjega teh zločincev, podležev, ki niso zaslužili usmiljenja, in proti katerim je bilo dovoljeno vsako sredstvo.

To so bile približno Ayrtonove misli, o katerih je čutil, da se bo Cir Smith strinjal z njimi.

Toda ali je bila bramba mogoča, zmaga gotova? To je bilo odvisno od oborožitve jadrenice in števila moštva.

Ayrton se je odločil, da se o tem prepriča, naj stane, kar hoče. Črez eno uro po njegovem prihodu je postalo na ladji bolj mirno. Več zločincev je pijano zaspalo in tedaj si je Ayrton upal na krov Speedy-ja. Na krovu je bila skoraj popolna tema.

Pognal se je črez ograđo in prišel poleg bugšprita v sprednji kastel jadrenice. Brezšumno se je plazil med spečimi mornarji črez ladjo in ugotovil je, da ima Speedy osem- dodeset funtne kanone. Pri natančnejšem preiskovanju je dognal, da so to nabojni topovi, torej moderno orožje, ki se je dalo naglo nabasati in je imelo strašen učinek.